

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

1.25

UNIVERSITETI I ELBASANIT "ALEKSANDËR XHUVANI"
SENATI AKADEMIK

Nr.752 prot.

Elbasan, më 05.04.2020

VENDIM

Nr. 15 datë 05.04.2020

**"PËR MIRATIMIN E KODIT TË ETIKËS TË UNIVERSITETIT TË ELBASANIT
"ALEKSANDËR XHUVANI"**

Në mbështetje të Ligjit nr. 80/2015 datë 22.07.2015 "Për arsimin e lartë dhe kërkimin shkencor në institucionet publike të arsimit të lartë në Republikën e Shqipërisë", neni 38, gërma "d", Statutit të UE-së, neni 9, gërma "d", Senati Akademik më datë 05.04.2020

VENDOSI:

1. Miratimin e Kodit të Etikës të Universitetit të Elbasanit "Aleksandër Xhuvani", sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij vendimi dhe është pjesë përbërëse e tij.
2. Ngarkohen të gjitha njësitë e UE-së për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KRYETARI

Prof. Dr. Skender TOPI

UNIVERSITETI I ELBASANIT "ALEKSANDËR XHUVANI"

KODI I ETIKËS
I
UNIVERSITETIT TË ELBASANIT
"ALEKSANDËR XHUVANI"

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME DHE PËRKUFIZIME

NENI 1 Baza ligjore

Ky Kod hartohet në mbështetje të dispozitave të Ligjit Nr.80/2015 datë 22.07.2015 “Për arsimin e lartë dhe kërkimin shkencor në institucionet e Arsimit të Lartë në Republikën e Shqipërisë”, Statutit dhe Rregulloreve të Universitetit të Elbasanit “Aleksandër Xhuvani”, si dhe të akteve të tjera ligjore dhe nënligjore në fuqi, të cilat rregullojnë çështje të etikës në veprimtarinë e procesit mësimor dhe atij kërkimor, si dhe në veprimtaritë e tjera institucionale.

NENI 2 Qëllimi i Kodit të Etikës

2.1. Ky kod ka për qëllim të përcaktojë një kuadër normativ për çështjet e etikës në veprimtarinë e procesit mësimor dhe atij kërkimor, si dhe në veprimtaritë e tjera institucionale në Universitetin e Elbasanit “Aleksandër Xhuvani” (më poshtë referuar shkurtimisht “UE”).

2.2. Ky kod synon (ka si mision):

- i) të vendosë rregulla të sjelljes dhe të përgjegjësiwe ligjore, profesionale e morale të autoriteteve drejtuese të UE-së, të personelit akademik dhe joakademik, si dhe të studentëve, sipas standardeve të vendosura në përputhje me frymën e etikës profesionale dhe morale të universitetit dhe me lirinë akademike;
- ii) të garantojë Integritetin në Kërkimin Shkencor, duke ruajtur, garantuar dhe mbrojtur pastërtinë dhe integritetin akademik, profesional, institucional dhe moral të veprimtarisë akademike e kërkimore-shkencore në UE, në përputhje me standardet ndërkombëtare bashkëkohore të veprimtarisë akademike dhe të kërkimit shkencor;
- iii) të rregullojë organizimin dhe funksionimin e Këshillit të Etikës në Universitetin e Elbasanit “Aleksandër Xhuvani”.

NENI 3 Fusha e zbatimit

3.1. Kodi Etik zbatohet në fushën e veprimtarisë institucionale, akademike, kërkimore shkencore, ndihmës akademike dhe studentore, në UE.

3.2. Kodi Etik zbatohet, gjatë veprimtarisë në UE, nga i gjithë personeli akademik, kërkimor-shkencor, ndihmësakademik dhe studentët e UE-së.

3.3. Ky Kod prevalon dhe mënjanon zbatimin e rregulloreve të ndryshme të zbatuara në UE, vetëm për aq sa rregullon **çështjet e etikës** në veprimtarinë institucionale e të procesit mësimor-kërkimor në UE.

NENI 4 Përkufizime

Termat e përdorur në këtë kod kanë kuptimet si më poshtë:

1. **“Integritet”** do të thotë ndershmëri, korrektesë, drejtësi e besnikëri kundrejt punës dhe institucionit.
2. **“Bashkautorësia”** është kryerja e një punimi në grup, me më shumë se një anëtar.
3. **“Fabrikimi”** është sajimi i rezultateve të kërkimit dhe regjistrimi i tyre sikur të ishin të vërteta.
4. **“Falsifikimi”** është manipulimi i materialeve, pajisjeve dhe/ose proceseve të kërkimit, ndryshimi, heqja a shmangia e të dhënave ose e rezultateve, në mënyrë të pajustificuar ose prezantimi i një punimi ose botimi si me vlera shkencore, pa qenë i tillë.
5. **“Plagjiatura”** është përdorimi i ideve dhe punës së të tjerëve si të vetat, pa cituar burimin origjinal, duke shkelur të drejtat e autorëve dhe produktet e tyre intelektuale.
6. **“Procedurat e kërkimit shkencor”** përfshijnë pyetjet kërkimore, hipotezat, analizën, formulimin e rekomandimeve, përdorimin e burimeve dhe raportimin e rezultateve të kërkimit shkencor.
7. **“Veprimtaria akademike”** është veprimtaria mësimdhënëse e kërkimore që zhvillohet në institucione të arsimit të lartë dhe ato kërkimore.
8. **“Infrastukturë bazë”** është çdo burim, pronë, pajisje që shërben për zhvillimin e procesit akademik dhe kërkimor.
9. **“Infrastukturë ndihmëse”** është çdo gjë që përdoret në funksion të zhvillimin e procesit akademik dhe kërkimor

KREU II PARIME TË PËRGJITHSHME

NENI 5 Liria akademike dhe kërkimore

- 5.1. Në UE respektohet liria akademike dhe kërkimore.
- 5.2. Veprimtaria akademike dhe kërkimi shkencor ushtrohen në bazë të lirisë akademike dhe kërkimore.
- 5.3. Liria akademike dhe kërkimore garantohej nëpërmjet së drejtës:
- i. për të organizuar veprimtaritë e mësimdhënies, ato kërkimore-shkencore, të inovacionit, si dhe veprimtaritë krijuese;
 - ii. për të hartuar dhe zhvilluar programet e studimit dhe për të përcaktuar fushat e veprimtarisë kërkimore-shkencore;
 - iii. për të organizuar procesin e promovimit të personelit akademik.
- 5.4. Veprimtaria akademike dhe kërkimi shkencor zhvillohen në mënyrë të pavarur nga çdo ndikim negativ mbi kërkimin dhe rezultatet e tij si edhe nga ndikimet ideologjike, politike, ekonomike, teknologjike, ose nga ndryshimet në mjedisin e kërkimit.

NENI 6 Përgjegjshmëria dhe integriteti

- 6.1. Në UE veprimtaria ushtrohet me përgjegjshmëri dhe integritet.
- 6.2. Çdo individ që ushtron veprimtari në UE duhet të reflektojë një standard të lartë të integritetit personal e profesional gjatë veprimtarisë së punës, duke zbatuar kuadrin ligjor përkatës, për t'u siguruar që veprimtaria të kryhet në mënyrë transparente dhe të përgjegjshme.
- 6.3. Personeli i UE-së në kryerjen dhe përmbushjen e detyrave të ngarkuara duhet të bëjë përpjekjet maksimale për zbatimin me profesionalizëm të aftësive të fituara bazuar në eksperiencën përkatëse.
- 6.4. Personeli i UE-së duhet të përmbushë detyrat me kompetencë dhe paanshmëri, duke zbatuar standarde të larta profesionale në kryerjen e punës dhe duke mbajtur përgjegjësi për vlerësimet e bëra dhe materialet e përgatitura.

NENI 7 Përfaqësimi i UE-së, në publik

- 7.1. Kur një anëtar i personelit të UE-së komenton publikisht punën apo përfaqëson institucionin në një debat apo veprimtari publike, deklaratat e tij duhet të jenë në përputhje me misionin dhe interesat e UE-së.
- 7.2. Çdo anëtar i personelit të UE-së duhet të vërë në dijeni dhe të marrë miratim nga Rektori, përpara se të bëjë publike informacione që kanë lidhje me strategjinë dhe politikat promovuese të institucionit.

NENI 8

Përgjegjësia individuale dhe llogaridhënia

8.1. Sjellja etike është një përgjegjësi si individuale, ashtu edhe kolektive.

8.2. Individët që ushtrojnë veprimtari në UE, duhet të marrin përsipër përgjegjësitë që lidhen me rolin dhe pozicionin e tyre në këtë Universitet. Individët që ushtrojnë veprimtari në UE janë përgjegjës dhe japin llogari ndaj Universitetit dhe për të gjitha veprimet e tyre pritet që të tregojnë një gjykim të shëndoshë dhe të veprojnë me ndershmëri në kryerjen e detyrave të cilat u janë ngarkuar.

8.3. Personeli i UE-së, gjatë kryerjes së detyrës, duhet të udhëhiqet nga parimi i përpikmërisë, korrektësisë, ndershmërisë, mirësjelljes, vullnetit të mirë, bashkëpunimit, solidaritetit, moralit të lartë dhe objektivitetit.

NENI 9

Mbrojtja e informacionit, fshehtësisë dhe sigurisë

9.1. Çdo individ që ushtron veprimtari në UE, është i detyruar të respektojë konfidencialitetin e informacionit të marrë gjatë veprimtarisë në UE dhe të mos e përdorë një informacion të tillë për qëllime të tjera, përveç atyre për të cilat është marrë informacioni.

9.2. Çdo individ që ushtron veprimtari në UE, duhet të menaxhojë në mënyrë të organizuar dhe të kujdesshme informacionin konfidencial dhe të parandalojë çdo nxjerrje, qoftë dhe të pavullnetshme të këtij informacioni.

NENI 10

Përdorimi i përgjegjshëm i fondeve, infrastrukturës bazë dhe ndihmëse

10.1. Çdo individ që ushtron veprimtarinë në UE, ka të drejtën të përdorë fondet, infrastrukturën bazë dhe ndihmëse të UE-së gjatë ushtrimit të veprimtarisë në UE me qëllim rritjen e cilësisë së mësimdhënies dhe kërkimit shkencor.

10.2. Çdo individ që ushtron veprimtarinë në UE ka detyrimin të përdorë me kujdes, të mos dëmtojë apo të mos keqpërdorë fondet, infrastrukturën bazë dhe ndihmëse e UE-së gjatë ushtrimit të veprimtarisë së tij në UE.

10.3. Nuk lejohet që personeli i UE-së, drejtpërsëdrejti ose tërthorazi, të përdorë apo të lejojë që të përdoren fondet, infrastruktura bazë dhe ndihmëse e UE-së, si dhe dokumentacioni zyrtar i UE-së për qëllime të tjera të ndryshme nga kryerja e detyrës.

NENI 11

Shmangia e konfliktit të interesit

11.1. Rastet e konfliktit të interesave janë përcaktuar në ligjin "Për parandalimin e konfliktit të interesave, në ushtrimin e funksioneve publike", si dhe në Rregulloren përkatëse të Konfliktit të Interesit të miratuar në UE.

11.2. Me "Konflikt nteresi" kutohet gjendja e konfliktit ndërmjet *interesave private* dhe *detyrës zyrtare* të personelit të UE-së, gjendje në të cilën personeli ka interesa private të drejtpërdrejta

ose të tërthorta, që ndikojnë, mund të ndikojnë ose duket sikur ndikojnë në kryerjen në mënyrë të padrejtë të detyrave dhe përgjegjësi të tij gjatë marrëdhënieve juridike të punës në UE.

11.3. Çdo individ që ushtron veprimtarinë në UE duhet të shmangë konfliktin e interesit gjatë ushtrimit të saj.

11.4. Në çdo rast që krijohen rrethana në të cilat ushtrimi i detyrës bëhet i pamundur për shkak të konfliktit të interesave për vetë personelin apo për personat e lidhur me të, duhet të informohet me shkrim eprori dhe Drejtoria e Burimeve Njerëzore.

NENI 12

Sjellja dinjitoze personale dhe respektimi i mjedisit të punës

12.1. Çdo individ që ushtron veprimtarinë në UE duhet të ketë një sjellje të mirë dhe të denjë në të gjitha rrethanat, me qëllim respektimin e moralit dhe të ligjit gjatë ushtrimit të veprimtarisë.

12.2. Çdo individ që ushtron veprimtarinë në UE duhet:

- a) Të ruajë një paraqitje serioze përpara studentëve dhe personave të tjerë gjatë orarit të punës, që përfshin veshje serioze e dinjitoze, përdorimin e një fjalori të zgjedhur dhe brenda normave të etikës e të sjelljes qytetare.
- b) Të mos lejojë që marrëdhëniet personale të prekin apo të krijojnë përshtypjen se prekin marrëdhëniet profesionale.
- c) Të mos kërkojë dhe të mos pranojë në asnjë formë privilegje, përfitime, ndërhyrje, favorizime, pagesa apo dhurime nga studentë apo persona të tjerë, që kanë për qëllim marrjen e rezultateve të larta, apo favore të tjera për shkak të detyrës.
- d) Të mos bëjë dallime ndër studentë, vartës apo kolegë për shkak të njohjeve apo preferencave personale.
- e) Të mos bëjë dhe të mos bjerë pre e provokimeve, ngacmimeve të të gjitha formave nga studentë apo persona të tjerë për shkak të punës, për qëllime që bien në kundërshtim me këtë Kod, aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi, si dhe me normat morale.
- f) Të trajtojë në mënyrë të barabartë vartësit, kolegët dhe studentët, duke shmangur cenime të dinjitetit, të personalitetit dhe të mendimeve të tyre profesionale.
- g) Të trajtojë kolegët (qofshin këta eprorë, të barabartë apo vartës) me mirësjellje dhe respekt.
- h) Të shmangen gjatë punës ato sjellje që, megjithëse nuk arrijnë në nivelin e ngacmimit apo të abuzimit, mund të krijojnë një atmosferë jomiqësore apo frike.
- i) Të mos konsumojë pije alkoolike apo duhan në mjediset e institucionit.
- j) Të respektojë dhe të zbatojë me efektivitet orarin e punës, duke e shfrytëzuar orarin e punës vetëm për kryerjen e detyrave që lidhen me pozicionin e punës.

KREU III
PARIMET E ETIKËS GJATË VEPRIMTARISË AKADEMIKE,
NDIHMËSAKADEMIKE DHE STUDENTORE

NENI 13
Parimet e etikës gjatë veprimtarisë akademike

13.1. Në UE veprimtaria akademike ushtrohet në kuadrin e përgjegjshmërisë pedagogjike e shkencore dhe shërben si bazë e vlerësimit të performancës së personelit akademik.

13.2. Në UE personeli akademik ka detyrimin:

- a) t'i përmbahet përdorimit të përgjegjshëm të lirisë akademike;
- b) të realizojë me performancë të lartë kërkimin, mësimdhënien dhe praktikën, nëpërmjet leximit, studimit, eksperimentit, vëzhgimit, shkëmbimit dhe vetëvlerësimit objektiv, duke zgjedhur metoda dhe mënyra efikase, të dobishme, të kuptueshme dhe frytdhënëse për studentët;
- c) brenda kohës efektive të punës, të kryejë detyrat akademike, shkencore ose në mbështetje institucionale ndaj të tretëve, në përputhje me statutin dhe rregulloret e UE-së;
- d) të njohë respektojë, zbatojë dhe veprojë në përputhje me aktet e brendshme të UE-së dhe legjislacionin në fuqi;
- e) të respektojë kohën në funksion të mësimdhënies, kërkimit shkencor;
- f) të angazhohet që të rrisë aftësitë profesionale akademike dhe të marrë pjesë në veprimtari formuese për këtë qëllim;
- g) të mos kërkojë ose pranojë asnjë përfitim pasuror, për kryerjen e detyrave akademike, me përjashtim të pagës dhe privilegjeve të tjera, të përcaktuara me ligj, akte nënligjore dhe aktet e brendshme të UE-së;
- h) të mbajë përgjegjësi të plotë për veprimet e tij, gjatë kryerjes së detyrës si personel akademik i UE-së;
- i) të zbatojë etikën institucionale në respektim të imazhit të institucionit dhe figurës profesionale;
- j) të zbatojë kodin e etikës në veshje e sjellje, gjatë kohës së ushtrimit të aktivitetit akademik;
- k) të respektojë dinjitetin e integritetin njerëzor e profesional të studentëve dhe personelit të UE-së.

13.3. Në UE personeli akademik nuk mund të penalizohet për shkak të opinionëve të tij ndaj politikave të institucionit. Pavarësisht opinionëve të tij ndaj politikave të institucionit, në të gjitha rastet, personeli akademik vepron brenda normave të etikës, në respekt të institucionit dhe kuadrit ligjor e nënligjor në fuqi.

NENI 14
Parimet e etikës gjatë veprimtarisë ndihmësakademike

14.1. Në UE veprimtaria ndihmësakademike nga personeli ndihmësakademik ushtrohet me integritet, përgjegjshmëri dhe mbështetur në ndershmëri.

14.2. Në UE personeli ndihmësakademik ka detyrimin:

- a) brenda kohës efektive të punës, të kryejë detyrat ndihmësakademike në përputhje me statutin dhe rregulloret e UE-së;

- b) të njohë, respektojë, zbatojë dhe veprojë në përputhje me aktet e brendshme të UE-së dhe legjislacionin në fuqi;
- c) të respektojë kohën e punës dhe të shfrytëzojë orarin e punës vetëm për kryerjen e detyrave që lidhen me pozicionin e punës;
- d) të angazhohet që të rrisë aftësitë profesionale dhe të marrë pjesë në veprimtari formuese për këtë qëllim;
- e) të mos kërkojë ose pranojë asnjë përfitim pasuror, për kryerjen e detyrave ndihmësakademike, me përjashtim të pagës dhe privilegjeve të tjera, të përcaktuara me ligj, akte nënligjore dhe aktet e brendshme të UE-së;
- f) të mbajë përgjegjësi të plotë për veprimet e tij, gjatë kryerjes së detyrës si personel ndihmësakademik i UE-së;
- g) të zbatojë etikën institucionale në respektim të imazhit të institucionit dhe figurës profesionale;
- h) të respektojë dinjitetin e integritetin njerëzor e profesional të studentëve dhe personelit të UE-së;
- i) të zbatojë kodin e etikës në veshje e sjellje, gjatë kohës së ushtrimit të aktivitetit ndihmësakademik.

14.3. Në UE personeli ndihmës-akademik nuk mund të penalizohet për shkak të opinionëve të tij ndaj politikave të institucionit. Pavarësisht opinionëve të tij ndaj politikave të institucionit, në të gjitha rastet, personeli ndihmësakademik vepron brenda normave të etikës, në respekt të institucionit dhe kuadrit ligjor e nënligjor në fuqi.

NENI 15

Parimet e etikës gjatë veprimtarisë studentore

15.1. Në UE veprimtaria studentore ushtrohet me integritet, përgjegjshmëri dhe mbështetur në ndershmëri.

15.2. Studentët kanë për detyrë të respektojnë dispozitat e këtij Kodi dhe aktet e brendshme të UE-së, për aq kohë sa gëzojnë statusin e studentit, si dhe të sillen në përputhje me normat etiko - morale të qytetarisë së mirë.

15.3. Në UE studenti mban përgjegjësi të plotë për veprimet e tij, gjatë kohëzgjatjes së studimeve të tij në UE.

15.4. Në UE studentët kanë detyrimin:

- a. Të zbatojnë orarin e mësimit dhe të respektojnë rregullat e mësimit, në zbatim të normave të sanksionuara në Statutin dhe në Rregulloren e UE-së;
- b. Të paraqiten në mënyrë serioze dhe dinjitoze në mjediset e institucionit, që nënkupton një veshje të përshtatshme, jo ekstravagante, si dhe përdorimin e një fjalori të përshtatshëm sipas normave të etikës, moralit dhe të mirësjelljes;
- c. Të respektojnë dinjitetin e integritetin njerëzor e profesional të studentëve të tjerë dhe personelit të UE-së;
- d. Të mos kryejnë veprime dhe gjeste provokuese apo ngacmuese ndaj personelit të UE-së apo studentëve të tjerë, në mjediset e institucionit;
- e. Të mos ofrojnë në asnjë formë, privilegje, përfitime, ndërhyrje, favorizime, pagesa apo dhurime, vetë apo nëpërmjet personave të tjerë, me qëllim marrjen e rezultateve të larta apo favorizime të tjera, të cilat pedagogu mund t'i kryejë për shkak të detyrës;

- f. Të mos kopjojnë në provime, të mos mashtrojnë gjatë procesit mësimor, të mos kopjojnë në punën kërkimore-shkencore të dikujt tjetër;
- g. Të mos shmangen nga shlyerja e detyrimeve mësimore;
- h. Të mos konsumojnë pije alkoolike apo duhan në mjediset e institucionit;
- i. Të mos përdorin celular dhe ta mbajnë të fiksuar atë gjatë orarit të mësimit në auditor;
- j. Të ruajnë dhe mos i dëmtojnë mjediset ku zhvillohet procesi mësimor;
- k. Të mos fabrikojnë të dhëna të pavërteta dhe të mos bëjnë publike të dhëna të pavërteta.

KREU IV

PARIMET E ETIKËS GJATË VEPRIMTARISË KËRKIMORE

NENI 16

Parimet e etikës gjatë kërkimit shkencor

16.1. Parimet themelore të integritetit të kërkimit orientojnë kërkuesit në punën e tyre dhe angazhimin e tyre ndaj sfidave praktike, etike dhe intelektuale që shoqërojnë ose burojnë nga kërkimi shkencor.

16.2. Parime e etikës gjatë kërkimit shkencor janë:

- i. garancia për cilësinë e kërkimit;
- ii. shmangia e plagjiaturës;
- iii. ndershmëria në zhvillimin dhe në komunikimin e rezultateve me transparencë, drejtësi dhe paanshmëri;
- iv. respekti për kolegët;
- v. kujdesi për trashëgiminë kulturore dhe mjedisin;
- vi. përgjegjësia shoqërore për kërkimin.

NENI 17

Mjedisi i kërkimit dhe detyrimet e institucionit ndaj kërkimit

17.1. UE promovon dhe mbron kërkimin shkencor, si dhe siguron integritetin e veprimtarisë kërkimore-shkencore.

17.2. UE ndjek politika dhe zbaton procedurat e mbështetura në praktikatat më të mira të kërkimit shkencor.

17.3. UE mbështet me infrastrukturën e nevojshme përdorimin dhe mbrojtjen e të dhënave dhe materialeve të kërkimit në të gjitha format e tyre, të lidhura me riprodhimin, vazhdimësinë e kërkimit dhe përgjegjësinë shoqërore të rezultateve të kërkimit: statistikatat, informacionet, protokollet, procesin, dokumentet, produkte të tjera kërkimore, të shoqëruara me të dhënat shpjeguese përkatëse.

17.4. UE inkurajon promovimin profesional dhe institucional të kërkuesve, nëpërmjet meritokracisë dhe transparencës.

NENI 18

Sjellja e përgjegjshme në veprimtaritë kërkimore

18.1. Në UE kërkuesit janë të angazhuar në arritjen e standardeve më të larta në kërkimin shkencor, si dhe në arritjen e standardeve profesionale.

18.2. Në UE kërkuesit bëjnë kujdesin më të madh të mundshëm për mënyrat dhe procedurat e analizës, të dokumentimit dhe të formulimit të rekomandimeve të kërkimit shkencor.

18.3. Në UE kërkuesit përdorin në mënyrë racionale, me përgjegjësi dhe vetëdije të lartë fondet e kërkimit shkencor.

17.4. Në UE rezultatet, interpretimet, përfundimet dhe rekomandimet e kërkimit shkencor publikohen të qarta, me saktësi e transparencë, duke respektuar fshehtësinë e të dhënave apo të gjetjeve kur kjo është e nevojshme ose kur kërkohet.

17.5. Në UE kërkuesit raportojnë rezultatet e kërkimeve me standardet e kërkuara dhe atje ku është e zbatueshme, në mënyrë që të jenë të verifikueshme.

NENI 19

Respekti dhe masat mbrojtëse në kërkimin shkencor

19.1. Në UE kërkuesit veprojnë në përputhje me kodet dhe rregulloret e disiplinave përkatëse të fushave të studimit.

19.2. Në UE kërkuesit i trajtojnë subjektet e kërkimit, qofshin këto njerëzore, shtazore, kulturore, biologjike, mjedisore, fizike, historike, me kujdes e respekt dhe në përputhje me dispozitat ligjore dhe etike në fuqi.

19.3. Në UE kërkuesit tregojnë kujdes maksimal për shëndetin, sigurinë, integritetin, dhe mirëqenien e komunitetit, të bashkëpunëtorëve dhe të personave të tjerë që marrin pjesë ose që janë të lidhur me kërkimin.

19.4. Në UE protokollet, metodologjitë dhe teknikat e kërkimit respektojnë ndjeshmëritë që lidhen me diferencat moshore, gjinore, seksuale, kulturore, fetare, etnike, ekonomike, financiare dhe sociale midis komuniteteve, individëve, bashkëpunëtorëve dhe të personave të tjerë që marrin pjesë ose që janë të lidhur me kërkimin.

19.5. Në UE kërkuesit shmangin rreziqet dhe dëmet e mundshme që kërkimi mund të shkaktojë mbi komunitetet, individët, mjedisin, trashëgiminë historike e kulturore, si dhe perspektivat e zhvillimit në territorin ku kryejnë studimet.

NENI 20

Përdorimi dhe ruajtja e të dhënave kërkimore

20.1. Në UE, personeli akademik dhe kërkimor sigurojnë që qasja në të dhënat të jetë e hapur sa më shumë të jete e mundur: e gjatshme, e arritshme, ndërvepruese, transparente, e ripërdorshme. Qasja në të dhënat mund të kufizohet aq sa vlerësohet e nevojshme, me qëllim që të ruhen të dhënat sensitive.

20.2. Në UE, personeli akademik dhe kërkimor prodhojnë të dhëna dhe produkte legjitime dhe të mundshme për t'u cituar, në bazë të standardeve të citimit.

20.3. Në UE, personeli akademik dhe kërkimor sigurojnë që çdo kontratë a marrëveshje për publikimin ose përdorimin e rezultateve të kërkimit, të respektojë pronësinë intelektuale dhe mbrojtjen e të drejtave të autorit.

NENI 21

Të drejtat dhe përgjegjësitë e përbashkëta të kërkimit në bashkautorësi

21.1. Të gjithë bashkëpunëtorët në studimet e përbashkëta kanë përgjegjësi për garantimin e integritetit gjatë gjithë fazave të procesit kërkimor.

21.2. Të gjithë bashkëpunëtorët në studimet e përbashkëta bien dakord qysh në fillim mbi qëllimet e punës kërkimore dhe komunikimin mbi procesin dhe rezultatet e kërkimit në mënyrë sa më transparente e të hapur.

21.3. Të gjithë bashkëpunëtorët në studimet e përbashkëta bien dakord qysh në fillim mbi standardet për integritetin e procesit kërkimor, mbi ligjet dhe rregulloret që do të zbatohen, mbi mbrojtjen e së drejtës së autorit për bashkëpunëtorët, si dhe mbi procedurat e trajtimit të mosmarrëveshjeve në rastet e shkeljeve të dispozitave të këtij Kodi.

21.4. Të gjithë bashkëpunëtorët në studimet e përbashkëta bien dakord qysh në fillim mbi dërgimin ose jo për botim të rezultateve të kërkimit.

21.5. Të gjithë bashkëpunëtorët në studimet e përbashkëta kanë detyrimin të njohin kontributin e njëri-tjetrit si bashkautorë në të gjitha fazat e kërkimit: konceptimin, mbledhjen e të dhënave, analizën dhe interpretimin e rezultateve.

21.6. Bashkautorët kanë detyrimin që të sigurojnë që puna e secilit të jetë e arritshme për kolegët në procesin e kërkimit, në mënyrë të hapur, transparente, të saktë dhe në kohën e duhur, me përjashtim të rasteve kur përcaktohet dhe vendoset ndryshe.

21.7. Të gjithë bashkautorët kanë detyrimin që të bëjnë të njohur çdo konflikt interesi, mbështetje financiare ose mbështetje të ndonjë lloji tjetër për kërkimin dhe/ose për botimin e rezultateve.

21.8. Bashkautorët kanë detyrimin të jenë të hapur dhe të ndershëm në komunikimin e rezultateve të kërkimit, ndaj publikut dhe medias. Bashkautorët i konsiderojnë për botim dhe shpërndarje edhe rezultatet që provojnë hipotezat e kërkimit, ashtu edhe gjetjet që nuk i provojnë ato.

KREU V SHKELJET E ETIKËS

NENI 22

Sjelljet që përbëjnë shkelje të etikës

Konsiderohen si **sjellje/praktika/veprime joetike** që përbëjnë **shkelje të etikës** sjelljet, praktikat apo veprimet e mëposhtme:

1. Veprime që dëmtojnë misionin dhe imazhin e UE-së apo të strukturave përbërëse të tij;
2. Veprimet e dhunshme, kërcënimi, ushtrimi i dhunës fizike e psiqike, sharjet, shpifjet, apo veprimet keqdashëse të çfarëdo lloji, ndaj çdo individ që ushtron veprimtarinë në UE;
3. Plagjiatura;
4. Përdorimi me keqdashje i emrit të UE-së;
5. Veprimet që dëmtojnë infrastrukturën bazë dhe ndihmëse të UE-së;
6. Përdorimi i paautorizuar i fondeve, infrastrukturës bazë dhe ndihmëse të UE-së;
7. Përvetësimi pa të drejtë i fondeve, infrastrukturës bazë dhe ndihmëse të UE-së;
8. Kopjimi gjatë provimit ose kopjimi i punës së tjetrit;
9. Përdorimi i alkoolit, duhanit, dhe/ose substancave të ndaluara brenda ambienteve të UE-së;
10. Çdo lloj veprimtarie apo sjellje tjetër që bie ndesh me dispozitat e këtij Kodi;
11. Çdo lloj veprimtarie apo sjellje tjetër që përbën vepër penale dhe/ose që është në kundërshtim me legjislacionin në fuqi.

NENI 23

Shkeljet e integritetit në kërkimin shkencor

- 23.1. Përbën shkelje të etikës **çdo shkelje e rëndë** e integritetit në kërkimin shkencor si dhe **shkelje të lehta të përsëritura** të integritetit në kërkimin shkencor, sipas dispozitave të këtij neni.
- 23.2. Përbëjnë **shkelje të rëndë** të integritetit në kërkimin shkencor praktikat:
 - i. fabrikimi;
 - ii. falsifikimi;
 - iii. plagjiatura;
 - iv. paraqitja e punimit pranë një organi haptazi jokompetent ose të paautorizuar në fushën përkatëse.
- 23.3. Përbëjnë **shkelje të lehtë** të integritetit në kërkimin shkencor praktikat:
 - i. manipulimi i autorësisë ose denigrimi i rolit të kërkuesve të tjerë në botime;
 - ii. ribotimi i plotë i pjesëve thelbësore të botimeve të veta më të hershme si botime të reja (autoplajjiatura), me qëllimin për t'i pretenduar të dyja botimet/publikimet njëkohësisht;
 - iii. citimi përzgjedhës, me qëllim për të zmadhuar gjetjet e veta ose të redaktorëve, drejtuesve ose të kolegëve;
 - iv. fshehja e pjesshme e rezultateve të kërkimit;

- v. lejimi i financuesve/sponsorizuesve të rrezikojnë pavarësinë e procesit të kërkimit ose të raportimit të rezultateve, me qëllim krijimin e kuptimeve të njëanshme ose të paplota;
- vi. zgjerimi në mënyrë të panevojshme i bibliografisë së studimit;
- vii. akuzimi me keqdashje i studiuesve të tjerë për sjellje të papranueshme ose shkelje të tjera;
- viii. zmadhimi i pajustificuar i rëndësisë dhe i zbatueshmërisë praktike të gjetjeve të kërkimit;
- ix. vonimi ose pengimi i punës së kërkuesve të tjerë;
- x. keqpërdorimi i pozitës më të lartë për të inkurajuar shkelje të integritetit kërkimor;
- xi. themelimi ose mbështetja e revistave a botimeve të tjera mashtruese që minojnë kontrollin e cilësisë së kërkimit;
- xii. fshehja e konfliktit të interesit gjatë vlerësimit të një punimi shkencor.

KREU VI

VERIFIKIMI DHE SHQYRTIMI I SHKELJEVE TË ETIKËS DHE SHKELJEVE TË INTEGRITETIT NË KËRKIM SHKENCOR

Neni 24

Këshilli i Etikës i UE-së

- 24.1. Këshilli i Etikës i UE-së, është organ kolegjal vendimmarrës, i cili promovon dhe shqyrton çështje që lidhen me etikën në veprimtarinë e procesit mësimor dhe atij kërkimor, cënimin e integritetit dhe interesave institucionale, si dhe në veprimtaritë e tjera institucionale.
- 24.2. Këshilli i Etikës shqyrton dhe merr vendim në lidhje me veprimtari të personelit akademik dhe atij ndihmësakademik nëse përbëjnë shkelje të etikës ose jo.
- 24.3. Këshilli i Etikës përbëhet nga 7 (shtatë) anëtarë. Pesë anëtarë janë përfaqësues nga secila njësi kryesore, të cilët vetëkandidohen dhe zgjidhen nga Senati Akademik me shumicë të thjeshtë votash. Njëri prej anëtarëve është personel akademik me formim jurist i cili propozohet nga Rektori dhe miratohet nga Senati Akademik.
- 24.4. Këshilli kryesohet nga zëvendësrektori, i cili është Kryetari i Këshillit të Etikës.
- 24.5. Këshilli i Etikës thirret në mbledhje nga Kryetari i tij. Mbledhjet e Këshillit të Etikës janë të vlefshme kur në të marrin pjesë jo më pak se 4 (katër) anëtarë. Vendimet e Këshillit të Etikës duhet të miratohen nga jo më pak se 4 (katër) anëtarë të tij.
- 24.6. Në rastet kur Këshilli i Etikës do të konstatojë shkelje të etikës në institucion dhe ndaj institucionit, vendimi përkatës do të përbëjë shkak për marrjen e masave disiplinore.

NENI 25

Parimet e shqyrtimit dhe verifikimit të shkeljeve

- 25.1. Verifikimi dhe shqyrtimi i shkeljeve të etikës dhe shkeljeve të integritetit në kërkim shkencor bëhen nga Këshilli i Etikës së UE-së.
- 25.2. Anëtarët e Këshillit të Etikës gjatë kryerjes së procedurave të verifikimit dhe të shqyrtimit të shkeljeve të etikës dhe integritetit në kërkimin shkencor, ose shqyrtimin e ankimeve, si dhe palët në konflikt, deklarojnë çdo konflikt interesi që mund të lindë gjatë verifikimit.
- 25.3. Verifikimi dhe shqyrtimi kryhen me integritet, në mënyrë të paanshme e gjithëpërfshirëse dhe pa cenuar saktësinë, objektivitetin apo plotësinë e këtij verifikimi.
- 25.4. Procedurat e verifikimit kryhen në mënyrë konfidenciale, në përputhje me Kodin e Procedurave Administrative, me qëllim mbrojtjen e personave të përfshirë në verifikim.
- 25.5. Procedurat e verifikimit dhe shqyrtimit të shkeljeve, pas përfundimit mund të bëhen publike, mbi bazën e kërkesës, për të garantuar transparencën e verifikimit dhe vetëm nëse nuk çenojnë interesin e UE-së.

25.6. Individit, të cilit i atribuohet shkelja e etikës apo integritetit në veprimtarinë akademike dhe kërkimin shkencor, njihet me detajet e plota të procesit dhe i lejohet një proces i drejtë dhe i paanshëm për të paraqitur provat dhe për t'u dëgjuar në lidhje me pretendimet ndaj tij.

NENI 26

Paraqitja e kërkesës/ankesës

1. Kërkesa/ankesa lidhur me pretendimet për shkelje të këtij Kodi, si rregull, i drejtohet Këshillit të Etikës. Nëse kërkesa/ankesa i drejtohet ndonje autoriteti tjetër, ky i fundit e përcjell kërkesën/ankesën për kompetencë pranë Këshillit të Etikës.
2. Të drejtën e kërkesës/ankesës e kanë çdo pedagog i UE-së, çdo autoritet dhe organ drejtuese i UE-së, organet përfaqësuese të studentëve të UE-së, si dhe çdo institucion ku është paraqitur punimi/publikimi.
3. Këshilli i Etikës shqyrton kërkesën/ankesën në respekt të procedurave të parashikuara në këtë Kod.
4. Këshilli i Etikës merr vendim brenda 30 ditëve nga paraqitja e kërkesës/ankesës, ku disponon vetëm nëse ka ose nuk ka shkeljeve të etikës apo shkelje të integritetit në kërkim shkencor, në praktikën apo në sjelljen e paraqitur në kërkesë/ankesë.
5. Vendimi i marra nga Këshilli i Etikës është i formës së prerë.
6. Vendimi i marra nga Këshilli i Etikës i përcillet strukturës përkatëse të UE-së, si dhe i komunikohet personit kundër të cilit është bërë kërkesa/ankesa.

Neni 27

Procedura për shqyrtimin dhe verifikimin e shkeljeve

- 27.1. Pas marrjes së kërkesës me shkrim, menjëherë Kryetari thërret mbledhjen e Këshillit të Etikës.
- 27.2. Këshilli i Etikës shqyrton çështjen në seancë të mbyllur, ku duhet të jenë të pranishëm jo më pak se katër anëtarë të tij.
- 27.3. Për mbledhjet e Këshillit të Etikës mbahet procesverbal nga një anëtar i Këshillit, i caktuar nga Kryetari. Procesverbali firmoset nga të gjithë anëtarët e Këshillit të Etikës të pranishëm në mbledhje.
- 27.4. Këshilli i Etikës thërret në seancë dëgjimore personin/personat kundër të cilit/cilëve është paraqitur kërkesa/ankesa. Personi ka të drejtë të paraqitet personalisht apo të përfaqësohet në mbledhjen përkatëse të Këshillit të Etikës ku ai është thirrur.
- 27.5. Personi kundër të cilit është paraqitur kërkesa/ankesa ka të drejtë të paraqesë dokumente dhe materiale të tjera në lidhje me procedimin. Pretendimet e personit duhet të dëgjohen dhe të fiksohen në procesverbalin e mbledhjes. Personi i thirrur mund të paraqesë pretendimet edhe me shkrim, të cilat i bashkëngjiten dokumentacionit të dosjes së mbledhjes së Këshillit të Etikës.
- 27.6. Këshilli i Etikës mund të thërrasë në seancë dëgjimore edhe persona të tjerë, kur e gjykon të arsyeshme për zgjidhjen e drejtë të çështjes.
- 27.7. Pasi shqyrton çështjen dhe pasi dëgjon personin përkatës a përfaqësuesin e tij, Këshilli i Etikës vendos me shumicën e votave të numrit të përgjithshëm (vendimi kërkon jo më

- pak se katër vota pro).
- 27.8. Këshilli i Etikës në vendimin e tij disponon vetëm si më poshtë:
- i) praktika/sjellja/veprimi i paraqitur në kërkesë/ankesë **përbën shkelje** të etikës apo shkelje të integritetit në kërkim shkencor, sipas dispozitave të këtij Kodi.
 - ii) praktika/sjellja/veprimi i paraqitur në kërkesë/ankesë **nuk përbën shkelje** të etikës apo shkelje të integritetit në kërkim shkencor, sipas dispozitave të këtij Kodi.
- 27.9. Vendimi i Këshillit të Etikës për konstatimin e shkeljes përmban këto të dhëna:
- a) organin që ka marrë vendimin;
 - b) identifikimin e punonjësit, të cilit i atribuohet ose jo shkelja dhe strukturën ku ai bën pjesë;
 - c) shkeljen faktike të etikës apo të integritetit në kërkim shkencor, nëse është konstatuar;
 - d) bazën ligjore;
 - dh) arsyetimin e vendimit dhe shpjegimin e fakteve që janë bërë shkas për marrjen e vendimit;
 - e) datën e hyrjes në fuqi të vendimit, që është data e njoftimit të vendimit.
- 27.10. Brenda 3 ditëve nga miratimi i vendimit të Këshillit të Etikës, një kopje e vendimit i dorëzohet vetë personit/personave kundër të cilit/cilëve është drejtuar kërkesa/ankesa, një kopje i përcillet autoritetit drejtues të njësisë kryesore dhe njësisë bazë, ku zhvillon aktivitetin (akademik, kërkimor apo studentor) personi, ndërsa një kopje i dorëzohet Rektorit të UE-së.
- 27.11. Për komunikimin e vendimit zbatohen të gjitha rregullat e komunikimit formal, të parashikuara në Rregulloret e UE-së.

NENI 28

Efekti i vendimit të Këshillit të Etikës për masat disiplinore

28.1. Një vendimi i Këshillit të Etikës që disponon për konstatimin e shkeljeve të etikës apo shkeljeve të integritetit në kërkim shkencor, konsiderohet bazë e mjaftueshme që subjektet e veprimit të këtij kodi, të cilëve u atribuohet shkelja, të ndëshkohen me masa disiplinore.

28.2. Dhënia e masave disiplinore bëhet nga autoriteti përkatës, sipas parashikimeve të legjislacionit në fuqi: Ligjit për arsimin e lartë në fuqi, Kodit të Punës, Statutit dhe Rregulloreve të UE-së.

Neni 29

Dispozita përfundimtare

Kodi i Etikës hyn në fuqi menjëherë pas miratimit nga Senati Akademik.

Miratuar me Vendim të Senatit Akademik Nr. 15, datë 05. 04.2020.

